

Konstnärsnämndens budgetunderlag 2012-14

KN Adm 2012/14

Maria Skolgata 83
118 53 Stockholm
Tel 08- 50 65 50 00
E-post: info@konstnarsnamnden.se

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 4

2 Internationellt och interkulturellt kulturutbyte 6

2.1 Satsningar på en Iaspis-liknande struktur för komponisterna 6

2.2 Iaspis – satsning på utökad verksamhet i regionerna 7

2.3 Internationella dansprogrammet 7

2.4 Internationellt kulturutbyte för teater- och filmområdet 8

2.5 Interkulturellt/internationellt 8

3 Stipendie- och bidragsgivning 10

3.1 Bild- och formområdet 10

3.2 Musik 12

3.3 Teater 13

3.4 Dans 13

3.5 Film 14

4 Långtidsstipendier 15

5 Statlig inkomstgaranti för konstnärer 16

6 Samverkan med Kulturrådet, Samverkansmodellen och andra regeringsuppdrag 17

7 Analysavdelningen med uppdrag att bevaka konstnärernas ekonomiska och sociala villkor 18

8 Konstnärsnämndens förvaltningsanslag 20

8.1 Kansli, IT-utveckling, ärendehanteringssystem m.m. 20

9 Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret 22

10 Anslagskredit på förvaltningsanslaget 22

11 Ackumulerad anslagsbehållning överstigande 3% 22

12 Investeringar 23

13 Bemyndiganden 24

1 Sammanfattning

- Antalet inkommande ansökningar till Konstnärsnämnden har ökat avsevärt, vilket visar på ett starkt ökat behov av ekonomiskt stöd bland konstnärerna. Konstnärernas förutsättningar att ägna såg åt kvalificerat konstnärligt arbete och därigenom utöka sin arbetsmarknad och marknad bör stärkas genom riktade medel inom stipendie- och bidragsgivningen.
- Konstnärsnämnden bedömer att internationaliseringen av svenskt kulturliv fortsatt bör prioriteras och den interkulturella dialogen stärkas och att de enskilda konstnärernas egna kontakter, nätverk och utbyten skall fokuseras.
- En fortsatt utbyggnad av analysavdelningen och uppdraget att bevaka av konstnärernas ekonomiska och sociala villkor bör prioriteras med bl.a. en utveckling av informationen om trygghetssystemen för konstnärer som arbetar internationellt.
- Konstnärsnämndens förvaltningsmedel måste stärkas för att möjliggöra den utökade verksamheten, samverka samt för att bibehålla och stärka kvaliteten i stipendie- och bidragsgivningen bl.a. genom att gå vidare i digitaliseringen av nämndens administration.

Konstnärsnämnden beräknar följande behov för 2012 - 2014

- Satsningar på Iaspis-liknande struktur för komponisterna. 4 mnkr 2012, 2 mnkr 2013.
- Iaspis – satsning på utökad verksamhet i regionerna, 2 mnkr 2012, 1 mnkr 2013, 1 mnkr 2014.
- Utökade satsningar på det Internationella dansprogrammet. 2 mnkr 2012, 1 mnkr 2014.
- Ökade medel till teater och film för internationellt kulturutbyte. 1 mnkr 2012, 1 mnkr 2013.
- Ökad satsning på internationellt kulturutbyte utanför den västerländska kultursfären. 2 mnkr 2012, 2 mnkr 2014. (Ny budgetpost)
- Stödet till enskilda konstnärer (ej internationellt) inom områdena bild, form, musik, teater, dans och film bör generellt under perioden 2012-2014 öka med 18 mnkr.
- Antalet långtidsstipendier bör ökas med 40 stycken under perioden 2012-2014 och inkomstgarantin för konstnärer reformeras. 2,6 mnkr 2012, 2,7 mnkr 2013.
- Analysavdelningen stärks med 1 mnkr för arbetet med samverkansuppdrag och andra regeringsuppdrag. Konstnärsguiden bör utvecklas med information riktad mot gränsgångare inom EU och bör öka med 1 mnkr 2012.
- Förvaltningsmedlen bör öka under perioden för att bekosta en höjning av ledamöters arvoden, den totalt ökade verksamheten samt den digitala utveckling som nämndens förvaltning måste genomgå. 1,25 mnkr 2012, 1,25 mnkr 2013.

Tabell 1. Ram för budgetåren 2010-2014. Tusental kr.
Ram för budgetåren 2010-2014. Tusental kr.

	2010	2011	2012	2013	2014
	Utfall	Anvisat	Förslag	Förslag	Förslag
Anslag som disponeras av Konstnärsnämnden					
Uo 17 28:19 ap.1/Uo 17 5:1	17 175	18 015	20 265	21 515	21 515
Konstnärsnämnden (Ram)					
Uo 17 28:20 ap.1 1/Uo 17 5:2 ap.1	74 987	73 875	77 875	80 875	81 875
Visningsersättning åt bild- o formkonstnärer (ram)					
Uo 17 28:20 ap. 4/Uo 17 5:2 ap.4	12 974	12 975	15 575	18 275	18 275
Långtidsstipendier (ram)					
Uo 17 28:20 ap. 6/Uo 17 5:2 ap.6	34 008	34 361	45 361	52 361	57 361
Bidrag till konstnärer inom områdena musik samt scen och film (ram)					
Uo 17 28:20 ap. 9/Uo 17 5:2 ap.9	5 216	5 216	5 216	5 216	5 216
Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker (ram)					
Uo 17 28:20 ap.16/Uo 17 5:2 ap.16	4 000	3 500	3 500	3 500	3 500
Statliga ålderspensionsavgifter (obetecknat)					
Uo 17 28:36 ap. 3/Uo 17 10:1 ap.3	4 260	4 270	4 270	4 270	4 270
Bidrag till Konstnärsnämndens filmstöd (ram)					
Interkulturella medel (ny anslagspost)			3 000	4 000	6 000
Summa	152 621	152 212	175 062	190 012	198 012
Disponeras av Kammarkollegiet					
Uo17 28:20 ap3/Uo 17 5:2 ap.3					
Inkomstgaranti för konstnärer (ram)		16 757	16 757	16 757	16 757

2 Internationellt och interkulturellt kulturutbyte

Konstnärsnämnden har omfattande stöd och verksamhet för att främja konstnärernas internationalisering. Idag kan vi avläsa att effekterna har varit stora och att svenska konstnärer inom alla konstarter har egna nätverk och arbetskontakter utanför landets gränser. Inom bild- och formområdet, där nämnden har mest medel och också på ett medvetet och långsiktigt sätt byggt upp verksamhet för att stödja internationaliseringen, har resultaten varit genomgripande. Idag är svensk bildkonst i stort en del av en större sfär. Det Internationella dansprogrammet som byggt upp med erfarenheten från Iaspis har på kort tid medverkat till att svensk dans utökat sina sfärer. År 2010 var 30 % av de inkommande ansökningarna till nämnden ansökningar om olika typer av internationellt kulturutbyte och intresset och antalet ansökningar från alla konstområden tycks bara öka. Nämnden har också kunnat följa upp det ökade trycket med fler beviljade stöd.

Konstnärsnämnden gör bedömningen att stödet till internationell verksamhet totalt behöver 19 miljoner kr i utökade medel under perioden 2012-2014, fördelat på de olika föreslagen nedan.

2.1 Satsningar på en Iaspis-liknande struktur för komponisterna

I regeringens skrivelse till riksdagen "Kulturlivets internationalisering" 2005/06:188 aviserades att nämnden skulle fortsätta bygga ut Iaspis-liknande strukturer inom andra konstarter, dvs. mer aktivt driva en internationell verksamhet med fokus på konstnärerna. Nämnden fick 2006 uppdraget att utvidga verksamheten för dansen och har sedan dess arbetat med och etablerat det Internationella dansprogrammet. Inom Iaspis har under de senaste åren formområdet fått en tydligare och mer omfattande verksamhet. Enligt regeringens plan ser nu Konstnärsnämnden att utrymme finns för att ytterligare konstområden får ett starkare stöd för internationaliseringen på individnivå under perioden 2012-2014. Musiken är i sin natur obunden av språkets barriärer och internationaliseringen på många plan är därför en självklarhet. Svensk musik har delvis en framskjuten internationell placering och inom staten behandlas det även som en exportindustri. Konstnärsnämnden ser att ett behov finns att stärka internationaliseringen för upphovspersoner inom musiken, komponisterna.

Stöden inom musikpolitiken riktas i hög grad till beställaren av musiken som via ett uppdrag engagerar komponisten. Stödet till internationaliseringen av musiklivet tenderar att följa samma spår; att det är ensemblen som erhåller ett stöd för att åka på turné och framföra musiken. Det finns ett stort behov hos komponisterna att själva utöka sina internationella kontakter och därmed fördjupa sitt konstnärskap men även utvidga sin marknad och därmed arbetsmarknad. Fokus i satsningen skulle vara komponisterna utan att gränsdragningen gjordes skarp så att stödet även skulle omfatta de komponister som även i hög grad är verksamma som musiker. Svenska tonsättare av konstmusik och kompositörer av jazz, folkmusik, m.fl. genrer skulle gynnas positivt av att även de fick stöd med starka internationella kontaktnät. Komponisterna skulle på liknande sätt som bild-, form- och danskonstnärer erbjudas längre arbetsvistelser vid musikcenter utomlands, stöd för egna initierade arbetsvistelser och internationella samarbetsprojekt. Bland de former som nämnden utvecklat inom de internationella kulturutbytena ingår att bjuda in utländska konstnärer för kortare eller längre arbetsvistelser samt att stödja svenska konstnärer som vill genomföra samarbeten i Sverige med utländska kollegor. Stöd för kortare vistelser på inbjudan av en

svensk kollega finns redan idag och fördelas av arbetsgruppen för musik. Ett förslag om en Iaspis-liknande struktur för komponister framfördes även i utredningen *Komponisterna i Sverige*.¹ För att starta satsningen som medelmässigt omfattar såväl verksamhet, administration och stipendie- samt bidragsgivning anser nämnden att behovet under perioden är 6 miljoner kr.

2.2 Iaspis – satsning på utökad verksamhet i regionerna

Iaspis är Konstnärsnämndens internationella program för bild- och formkonstnärer som nu varit verksamt i över ett decennium. Enligt utvärderingar och utredningar anses det som en av statens mest verkningsfulla satsningar för internationalisering av en konstform och är även i medel en av de största satsningarna. Verksamheten bör nu ta ytterligare ett steg och i ökad utsträckning sprida de arbetsmetoder och verktyg för internationalisering som utvecklats. Iaspis har sedan länge ett samarbete med aktörer i regionen, men det är på en mycket blygsam nivå jämfört med den verksamhet som bedrivs i Stockholm. Arbetsvistelser för utländska bild- och formkonstnärer är sedan länge etablerade med lokala samarbetspartner i Malmö, Göteborg och Umeå. Projekt som syftar till att skapa mer effektiva och högkvalitativa nätverk nationellt bör öka, med syftet att höja kvaliteten på utbytet mellan svenska och internationella konstnärer och mellan det svenska konstlivet och konstlivet internationellt. Den föreslagna utökningen skulle bli en del av det fördjupade samarbete med regionerna som Konstnärsnämnden har förberett genom sin omorganisation av Iaspis från 2010. Ett arbete med att etablera nya samverkansformer har inletts med intressenter i Västra Götalandsregionen. För att utöka verksamheten inom Iaspis utanför Stockholm anser nämnden att behovet är 4 miljoner kr under perioden. Medlen omfattar verksamhet, administration och stipendie- samt bidragsgivning.

2.3 Internationella dansprogrammet

Sedan 2006 har Konstnärsnämnden haft regeringens uppdrag att öka internationaliseringen för svenska danskonstnärer. I början av 2009 lanserade nämnden ett samlingsnamn, Internationella dansprogrammet. Nämnden har under några år lagt grunden för den utbyggda verksamheten som nu gått in i en ny verksamhetsfas. Genomslaget har varit stort och Internationella dansprogrammet är redan en aktör som räknas med inom området. De medel som dansen tillförts under treårsperioden har gjort att stödet för internationellt kulturutbyte och resebidrag mer än dubblats samt att externa projekt för internationalisering har kunnat stödjas. Nämndens satsningar inom dansen ligger i fas med en stark vilja och kraft i områdets egna arbete med en internationalisering. Nämndens medvetna satsningar har hjälpt till att inspirera till detta intresse samt skapat möjlighet att fånga upp initiativ och se till att de kan förverkligas. Antalet utbyten har under en treårsperiod tredubblats och ansökningstrycket från området har ökat kraftfullt. Satsningarna inom dansen görs i en annan tid än när bild- och formprogrammet Iaspis skapades. Mitten av 1990-talet var en tid med mycket svag internationalisering inom svensk bildkonst och därmed fanns ett behov av en stark ny och tydlig aktör som kunde leda arbetet. Idag är situationen i Sverige en annan både för bild- och formkonsten samt dansen. Områdena själva tar många egna initiativ till internationella kontakter, nätverk, samarbeten och möten. Nämndens roll bör därmed vara följsam och stödjande och samarbeta med de initiativ som dansområdet självt skapar. Programmets totala budget

---

¹ *Komponisterna i Sverige*, Fredrik Österling, Konstnärsnämnden 2009, s. 78

omfattande stipendie- och bidragsgivning, verksamhetskostnader samt handläggning och administration är drygt 4 mnkr. För att kunna fullfölja utbyggnaden med bl.a. längre utlandsvistelser, residensverksamhet, information om svensk dans samt internationella samverkansprojekt behövs ytterligare uppbyggnad.

För att följa upp satsningen som medelmässigt omfattar såväl verksamhet, administration och stipendie- samt bidragsgivning anser nämnden att behovet under är perioden är 3 miljoner kr.

2.4 Internationellt kulturutbyte för teater- och filmområdet

Teaterområdet omfattar inom Konstnärsnämnden talteater, cirkus och mim med alla dess konstnärliga yrkesutövare. Den internationaliseringstendens som finns inom området är performance/samtida scenkonst i gränslandet till dans och som i stora delar har finansierats inom dansområdet. Ett annat område är cirkusen som i nämndens bidragsgivning finns inom teatern. Cirkusen har en stark utveckling och är och har alltid varit en form som arbetar internationellt. Talteaterområdet har varit och är fortfarande ett konstområde med en relativt sen internationalisering från Sveriges sida om man bortser från dramatiken där den översatta dramatiska texten har en stark ställning. Språket är ju annars självklart till stora delar en förklaring men även den naturalistiska teatertradition som varit rådande i Sverige.

Kulturpolitiskt har även teatern haft en framträdande roll nationellt för att sprida konsten till medborgarna. Det internationella kulturutbytet har därför stått i bakgrunden.

Konstnärsnämnden märker nu en tydlig omsvängning och ett stort intresse från enskilda konstnärer inom området att söka sig utanför gränserna och att samarbeta i internationella sammanhang.

Filmen och kanske speciellt dokumentärfilmen har alltid sökt sig utanför landets gränser. Filmmarknaden är global och svensk dokumentärfilm har en lång och framträdande tradition av att spegla situationer utanför Sverige. Idag visas och säljs inte bara svensk film utomlands, även finansieringen sker ofta genom internationella nätverk. Resebidrag är den form av stöd som ökat mest de senaste åren inom filmområdet. Bidragsformen speglar väl just filmarnas sätt att se hela världen som möjlig inspelningsplats. Filmen är även ett område där nämnden ser ett stort antal konstnärer med rötter i andra länder. För att följa upp det ökade behovet av stöd för internationellt kulturutbyte och resebidrag inom teater- och filmområdet bedömer nämnden att en ökning om 1 mnkr till teater- respektive 1 mnkr till filmområdet, totalt 2 miljoner kr, behövs under perioden.

2.5 Interkulturellt/internationellt

Konstnärsnämndens internationella kulturutbyte både gällande stipendie- och bidragsgivning samt verksamhet har aldrig varit bundet till vissa länder. Utbytet är i huvudsak grundat på konstnärernas egna initiativ. Visst sker en stor del av utbytet inom Västeuropa och Nordamerika, även kallat ”västerländskt”, men en stor grupp konstnärer inom alla konstarter söker sig genom egna kontakter utanför dessa gränser. Utbytena genomförs i kraft av att de är konstnärligt kvalitativa och intressanta. Mötet med de utländska mottagande konstnärerna och sammanhangen är därmed på en jämbördig nivå. Konstnärsnämnden tror att ett konstnärligt utbyte på individplanet har en stor påverkan för att stödja konstnärer i s.k. utvecklingsländer och länder med odemokratiskt styre.

Konstnärlig frihet, yttrandefrihet, respekt för den individuella friheten och demokrati är starkt sammanlänkade. I de länder där vi sett en positiv omvandling till demokratisk styrning har ofta konstnärer och kulturpersonligheter haft en framträdande roll. Konst kan självklart även användas av förtryckande regimer för att legitimera sin makt, därmed bör inte Sverige ha offentliga institutionella kulturutbyten med odemokratiska regimer. Däremot kan vi ha ett stöd till enskilda individer som vill samverka och samarbeta med enskilda individer i dessa länder.

Länder där fattigdomen är det stora problemet har ofta en mycket svag egen kulturpolitik om det överhuvudtaget finns en sådan. Det offentliga stöd som finns riktas ofta till att bygga upp nationella institutioner. Konst och kultur är en sektor inom varje samhälle med yttrandefriheten som grund och dess uppbyggnad lika viktig som andra samhällsintressen. Idag ser vi tydligt att en stark konstnärlig sektor i sin tur bl.a. genererar kringliggande kulturella näringar. Det finns tydliga exempel som Mali där ett medvetet stöd från i huvudsak Frankrike hjälpt till att bygga en musiksektor som idag utgör en betydande del av landets bruttonationalproduktion. Vi vet också att om det inte finns bra förutsättningar för konstnärerna så kan det inte finnas en kulturell näring. Konstnärskommittén ser därför att ett stöd för individuellt kulturutbyte baserat på konstnärligt intresse och kvalitativ grund inom ramen för kulturpolitiken, inte biståndspolitik, till och från länder med fattigdomsproblem har ett stort värde.

Konstnärskommittén och Kulturrådet har i sina respektive budgetunderlag 2011-2013 visat på möjligheter att utveckla Sveriges interkulturella kontakter och bistå med kompetens om utförande inom utvecklingspolitiken, tankegångar som fullföljs i nuvarande budgetunderlag. Konstnärskommittén och Kulturrådet ser möjligheter att gemensamt och utifrån respektive myndighets uppdrag och kompetens aktivt bidra med kontakter och kunskaper inom den svenska biståndspolitik, med stöd i Politiken för Global Utveckling, PGU, som understryker att alla svenska myndigheter ska bidra till den globala utvecklingen. Konstnärskommitténs uppgifter som myndighet att med statliga stipendier och bidrag stödja enskilda konstnärers egna initiativ har rönt intresse hos kollegor i länder med en svag kulturpolitik under uppbyggnad. Norden och Sverige har en ofta unik hållning att på detta direkta sätt fördela medel till konstnärer och dessutom med andra konstnärer i de beslutande grupperna. Kommittén vill gärna möjliggöra att kunskapen förmedlas om Sveriges konstnärspolitik.

Konstnärskommittén föreslår att 4 miljoner kr avsätts under perioden för internationellt kulturutbyte utanför den västerländska kultursfären. Kommitténs föreslår att en ny budgetpost ”Interkulturella medel” inrättas för detta ändamål.

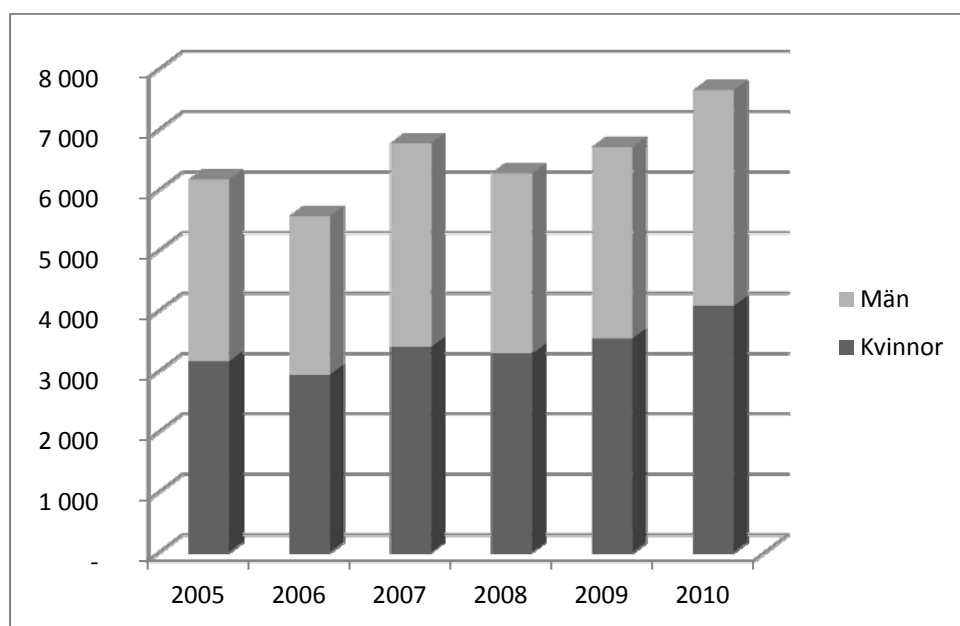
Finansiering

- Iaspis-liknande struktur för komponister 4 mnkr 2012, 2 mnkr 2013. Anslagspost 5:2 ap 6.
- Regionalisering av Iaspis 2 mnkr 2012, 1 mnkr 2013, 1 mnkr 2014. Anslagspost 5:2 ap.1.
- Följa upp satsningen på Internationella dansprogrammet. 2 mnkr 2012, 1 mnkr 2014. Anslagspost 5:2 ap 6.
- Ökade medel till teater och film för internationellt kulturutbyte pga. ökat tryck på ansökningar. 1 mnkr 2012, 1 mnkr 2013. Anslagspost 5:2 ap 6.
- Internationellt kulturutbyte utanför den västerländska kultursfären 2 mnkr 2012 och 2 mnkr 2014. Ny anslagspost.

3 Stipendie- och bidragsgivning

Antalet inkomna ansökningar till nämnden var år 2010 ca. 7 600, vilket betyder att antalet ansökningar ökat med över 900 sedan förra året och med ca 1 500 ansökningar eller med 24 % sedan 2005. De konstområden där antalet ansökningar procentuellt har ökat mest under perioden 2005 – 2010 är musik och dans då musik har ökat med hälften medan dans har fördubblat antalet ansökningar. Räknat i antal ansökningar är bild- och formområdet ojämförligt störst med ungefär hälften av alla ansökningar som kommer in till nämnden.

Diagram 1. Totalt antal inkommande ansökningar år 2005-2010, uppdelat på kvinnor och män.

3.1 Bild- och formområdet

Konstnärsnämndens stipendie- och bidragsgivning spelar en betydande roll inom bild- och formområdet. Omfattningen på medlen kan tyckas stor men är till stora delar det statliga stöd som finns för konstnärer inom bild- och formområdet. De statliga medel som tillförs bild- och formområdet via institutioner och genom stöd från Kulturrådet träffar i mycket liten grad de enskilda konstnärerna. Konstnärsnämndens stöd till området har inte ökat nämnvärt under senaste åren då regeringen valt att istället öka den individuella visningsersättningen som fördelas via BUS. Under perioden 2005-2010 har nämndens anslag till bild- och formområdet ökat med 8 % i jämförelse med den individuella visningsersättningen som ökat med över 60 %. Nämnden välkomnar förstärkningen av den individuella visningsersättningen, liksom de ökade intäkter av konstnärlig verksamhet som lär bli följden av det nya avtalet om utställningsersättning, men menar samtidigt att nämndens riktade stöd till bild- och formkonstnärernas fortsatta arbete och utveckling har en central roll och att dess andel inom Visningsersättningsanslaget bör ökas. Den del av visningsersättningen som hanteras av

Bildkonstnärnsfonden är den del som har en tydlig kvalitativ profil. Medlen fördelas genom bedömning av ledamöter med sakkunskap och på grundval av konstnärens egen ansökan. Grunden för Visningsersättningen är att verk av konstnärer finns i de offentliga institutionernas ägo och visas för allmänheten eller används på annat allmännyttigt sätt. Storleken på anslaget har inte ökat i samma takt som mängden offentlig konst under de år anslaget har funnits. Nämnden vet genom sina utvärderingar att de fördelade medlen leder till konstnärlig fördjupning och produktion som ofta i sin tur genererar en bättre ekonomisk situation för individen. Enligt nämndens inkomstundersökning har ett stort antal bild- och formkonstnärer en mycket låg taxerad inkomst.

Nämndens strävan att ge ett substantiellt och betydelsefullt stöd till en mångfald av konstnärer som utvecklar och upprätthåller kvalitet inom sina områden leder till att antalet konstnärer som ges möjlighet att utveckla sina idéer begränsas. Stödet till bild- och formkonstnärer bör därför öka med 4 miljoner kr under perioden 2012-2014.

Det internationella programmet, Iaspis, verksamhet bekostas av visningsersättningen och delar av dess förvaltningskostnader via Konstnärnsnämndens förvaltningsanslag (se ovan). Den publika programverksamheten vid Iaspis har under de senaste åren ökat och utvecklats för att även omfatta formområdet. Därmed ökar behovet av ökade anslag för att täcka kostnaderna. För budgetäskandet gällande Iaspis se ovan, 2.2.

Konstnärnsnämndens stöd till bild- och formkonstnärer är flexibelt för att kunna ta hänsyn till snabba förändringar inom konstområdet. För att bemöta behovet av stöd till kurativa insatser stödjer nämnden konstnärskap med kurativa inslag samt bild- och formkonstnärer som samarbetar. Kulturrådet och Konstnärnsnämnden har i sin samverkansrapport tagit upp frågan om stöd till kuratorer som tillsammans med andra ”mellanhänder” diskuteras mer generellt i rapporten och där inga färdiga förslag ännu finns om hur ansökningar från denna grupp ska hanteras.

Formområdet utvecklas, i synnerhet när det gäller konsthantverk och design. Internationella mässor är viktiga för konsthantverkarens och formgivarens möjlighet till framtida inkomster. För Konstnärnsnämnden är det problematiskt att mer än initialt stödja enskilda personers deltagande i mässor. Tillsammans med Konsthantverkscentrum har nämnden skissat på ett förslag till en riskfond för deltagande i utländska mässor. Tanken är att konsthantverkare och formgivare som får stöd ur fonden för att delta i en mässa ska betala tillbaka garantisumman om de säljer till ett högre belopp än garantin. Konsthantverkscentrum skulle kunna agera som hamn för fonden. Införandet av en fond bör kunna ske inom ramen för den samverkan mellan kultur- och näringsdepartementen som formas i samband med handlingsplanen för kreativa och kulturella näringar. Stipendie- och bidragsgivning inom bild- och formområdet anvisas via anslagspost 5:2 ap.1 Visningsersättning samt bidrag till bild- och formkonstnärer.

Finansiering

Ofinansierat år 2012:

- Stöd till bild- och formkonstnärer 2 mnkr
- (stöd till Iaspis, se ovan, kap 2.2)

Ofinansierat år 2013:

- 2 mnkr stöd till bild- och formkonstnärer,
- (stöd till Iaspis, se ovan, kap 2.2.)

3.2 Musik

I Fredrik Österlings utredning *Komponisterna i Sverige* som Konstnärsnämnden publicerade 2009 framfördes förslaget att nämnden skulle inrätta ett stöd för komponistdrivna projekt och inrätta projektbidrag för komponister i Sverige. Den här typen av projektbidrag skulle ge komponisterna möjlighet att själva välja musiker med vilka de kan arbeta med interpretation och presentation av redan uruppförda verk och nykomponerade verk.² Nämnden ser att ett sådant stöd skulle stärka komponisternas position och arbetsmöjligheter. Förslaget är en tydlig önskan om att ge komponisterna makt att själva producera sina verk och inte enbart vara i situationen av att vänta på en beställning. Den här formen av stöd skulle även lägga ansvaret att vara arbetsgivare på komponisten samt att lösa frågorna om spelplats, marknadsföring osv. antingen genom eget arbete eller köpt tjänst. Konstnärsnämnden ser att detta omfattande åtagande inte passar alla komponister men vill skapa utrymme för de komponister som finner möjligheten stimulerande.

Musikområdets behov av stipendier och bidrag ökar i och med att stödet till olika genrer inom området utvidgas. Musikområdet är i snabb förändring p.g.a. den tekniska utvecklingen och förutsättningarna för att försörja sig inom området förändras därmed snabbt i och med digitaliseringen. Vissa genrer inom musiken finns i princip enbart inom den fria sektorn, som är svagt finansierad och där vissa områden i huvudsak har en privat sektor som arrangörer, vilket gör att ekonomiska konjunktursvängningar blir speciellt kännbara. Nämnden menar därför att området bör stärkas mer generellt då musikområdet också är det konstområde där antalet ansökningar ökat kraftigast under de senaste åren och 2010 utgjorde 28 % av alla inkomna ansökningar.

Konstnärsnämnden ser därför att medlen för stipendier och bidrag till musiken totalt sett har behov av en ökad medelstillelse om 6 miljoner kr under perioden, exklusive internationella medel.

Ersättningsnivån till frilansande, professionella upphovspersoner och musiker är en av de viktigaste frågorna att driva från myndigheternas sida, men frågan är komplex p.g.a. arrangörernas olika möjligheter att betala avtalsenliga gager. Problemet ligger i skärningspunkten mellan marknad och offentligt stöd. Vilka effekter har statens subventionssystem på musikmarknaden? I rapporten om samverkan föreslås att Konstnärsnämnden och Kulturrådet får ett uppdrag att i samråd med Musikverket kartlägga arrangörsområdet och komma med förslag till hur stödet kan utvecklas för att öka tillgången till professionell musik av hög kvalitet och höja gagenivåerna samt analysera hur statens insatser ska utformas för att både följa kulturpolitikens intentioner och stimulera en dynamisk marknad.

Finansiering

Ofinansierat år 2012:

- 3 mnkr som stöd till musikkonstnärer för stipendier och bidrag

Ofinansierat år 2013:

---

² *Komponisterna i Sverige*, Fredrik Österling, Konstnärsnämnden, 2009, s. 76-77

3 mnkr som stöd till musikkonstnärer för stipendier och bidrag

(För ökade satsningar att stödja internationaliseringen av musiken se kap. 2.1 ovan.)

3.3 Teater

Arbetsmarknaden för konstnärer, främst inom talteatern i Sverige, har genomgått en kraftfull förändring då de fasta tjänsterna försvunnit och ersatts av en frilansarbetsmarknad. Idag utgör de fast anställda konstnärerna inom alla konstområden troligtvis mindre än 10 %. De stöd som det statliga stipendie- och bidragssystemet riktat till enskilda konstnärer via Konstnärsnämnden och Författarfonden har tidigare varit störst inom ord-, bild- och delar av musikområdet. Nu finns ett ökat generellt behov inom alla konstområden.

För att möta de ökade behoven av stipendier och bidrag inom teaterområdet ser nämnden att området bör stärkas med 2 mnkr inom perioden. Stöd till teaterområdet inom nämndens bidragsgivning täcker ett omfattande antal yrken och genrer förutom de självklara skådespelare, regissör. Till teaterområdet räknas cirkus, mim, spoken-word, scenografer, ljusdesigners, kostymtecknare m.fl. Nämnden tror att de närmsta årens svåra ekonomiska läge för kommuner och landsting kommer ha påverkan på teaterområdet. Det är därför av vikt att stärka bidragsgivningen speciellt ur jämställdhetssynpunkt. Det är en övervikt av kvinnor som ansöker om bidrag inom teaterområdet och antalet växer, från 57 % 2008 till 62 % 2010. Nämnden ser det som ett tecken på att det är kvinnliga teaterarbetare som i dessa tider har svårt att få anställning på institutionerna men även i de etablerade fria grupperna. De vill istället skapa egna förutsättningar för att arbeta i sin konst genom att söka projektbidrag och producera egna föreställningar. Ett förstärkt stöd till de enskilda utövarna är tillsammans med Teateralliansens verksamhet ett effektivt verktyg för att behålla och utveckla kompetenser inom ett konstområde med krympande institutioner. Konstnärsnämnden bedömer därför att medlen för stipendier och bidrag till konstnärer inom teaterområdet bör öka med 2 miljoner kr under perioden.

Finansiering

Ofinansierat år 2012:

- 1 mnkr som stöd till scenkonstnärer inom teaterområdet för stipendier och bidrag

Ofinansierat år 2014:

- 1 mnkr som stöd till scenkonstnärer inom teaterområdet för stipendier och bidrag

(För ökade satsningar att stödja internationaliseringen av teaterområdet se 2.4).

3.4 Dans

Nämndens arbetsstipendier i kortare och längre former är av stor betydelse för området och speciellt för koreograferna. Dansalliansens tillkomst har gjort det möjligt för Konstnärsnämnden att satsa på såväl en äldre som en yngre generation dansare men kanske än tydligare fokuserar på koreograferna. Längre stipendier och då speciellt de 10-åriga långtidsstipendierna ges i princip enbart till koreografer. Nämnden ser att dessa stipendier är av mycket stor vikt för området där ett mindre antal koreografer är naven runt en större del av

svensk dansproduktion. Konstnärsnämndens och Kulturrådets nära samarbete men även skilda uppdrag inom dansområdet tydliggörs i samverkansrapporten. En differentiering i stödet för fria dansgrupper/koreografer på Kulturrådet möjliggör för nämnden att tydliggöra sina projektbidrag för konstnärlig utveckling och projekt av mer experimentell karaktär. Konstområdet dans är i stort utominstitutionellt och samtidigt utan en kommersiell marknad. Det är därför ett konstområde som är starkt beroende av att det finns en fungerande infrastruktur som garanteras av det offentliga. Bristen på repetitionslokaler för dansare är alarmerande, särskilt i storstadsregionerna Stockholm och Göteborg. Konstnärsnämnden och Kulturrådet avser att ta upp frågan i samband med samverkansmodellen i Göteborg och i direkta överläggningar och med kommun och landsting i Stockholm. Konstnärsnämnden föreslår en ökning av medlen till dansområdet med 2 miljoner kronor under perioden i form av stipendier och bidrag.

Ofinansierat år 2013:

- 1 mnkr som stöd till scenkonstnärer inom dansområdet för stipendier och bidrag

Ofinansierat år 2014:

- 1 mnkr som stöd till scenkonstnärer inom teaterområdet för stipendier och bidrag

(För ökat stöd inom Internationella Dansprogrammet, se 2.3)

3.5 Film

Konstnärsnämndens stöd till filmen är speciellt då allt annat stöd på statlig nivå fördelas av Stiftelsen Filminstitutet och från 2011 även i samverkansmodellen. Medel till konstnärer inom filmen fördelas från budgetpost 5:2 ap. 6 men även från en egen budgetpost under Filmstöd 10;1 ap. 3. Det speciella filmstödet fördelas som projektbidrag till kortfilm, dokumentärfilm och animation. Övriga medel fördelas i huvudsak som arbetsstipendier och då till filmkonstnärer inom alla områden. Framhållas bör att nämndens stöd till konstnärer inom filmområdet är unikt då det riktas direkt till konstnärerna, dvs. det är inte ett produktionsstöd. Film är trots en teknisk revolution till stora delar en mycket kostbar konstnärlig form. Filminstitutet har beslutat att ge färre filmproduktioner stöd men med högre belopp. Detta är sannolikt en riktig bedömning men då blir det än mer viktigt att filmområdet även omfattas av konstnärsstöd så att filmare kan överleva mellan produktionerna. Andelen filmsökningar till nämnden har ökat från 8,6 % 2008 till 9,3 % 2010. För att medverka till att svensk filmkonst är av hög konstnärlig kvalitet bör stödet till filmen inom Konstnärsnämnden öka med 4 miljoner kr. För ökade satsningar att stödja internationaliseringen av filmen se kap. 2.4 ovan.

Finansiering

Ofinansierat år 2012:

- 1 mnkr i ökat stöd till filmområdet via Filmstödet 10:1 ap.3

Ofinansierat år 2013:

- 2 mnkr i ökat stöd till filmområdet varav 1 mnkr 5:2 ap6 och 1 mnkr 10:1 ap 3.

Ofinansierat år 2014:

- 1 mnkr i ökat stöd till filmområdet 5:2 ap6.
(För stöd för internationalisering av film se 2.4)

4 Långtidsstipendier

Långtidsstipendierna löper som mest på en period om 10 år och uppgår årligen till tre basbelopp (SFS 1976:528), år 2011 till 128 400 kr. Stipendiet skall enligt bidragsförordningen ge aktiv konstnär, med en under längre tid dokumenterat konstnärlig verksamhet av god kvalitet, arbetsmässig trygghet för att utveckla denna verksamhet. Stipendiet är skattepliktigt och nämnden betalar pensionsavgift på beloppet. Antalet tioåriga långtidsstipendier skall enligt regleringsbrev uppgå till 102, därutöver kan stipendier med kortare löptid beviljas. Stipendierna skall delas mellan Konstnärsnämnden och Sveriges författarfond. I enlighet med överenskommelsen mellan myndigheterna disponerar nämnden 82 och Författarfonden 20 av stipendierna. Inom Konstnärsnämnden beslutar styrelsen om långtidsstipendierna tillika antalet stipendier till varje konstform inklusive bild- och formområdet.

Långtidsstipendierna anses enligt Konstnärsnämndens utvärdering inom sina konstområden vara effektiva och viktiga stipendier. Två av tre konstnärer som haft ett långtidsstipendium anser att långtidsstipendiet förbättrade deras senare möjligheter att efter stipendieperioden arbeta som konstnärer i betydande eller avgörande grad. Tre av fyra anser att stipendiet gjorde att de nu har en position/karriär som gör att de kan försörja sig på sin konst. I ett större perspektiv kan konstateras att de som innehar ett 10-årigt långtidsstipendium ofta betraktas som de mest framträdande konstnärerna i respektive konststart, att deras konst står i publikt och medialt fokus samt att deras konstnärskap utgör en viktig del av konststartens förnyelse. Enligt regeringens promemoria Ku2009/2332/KV *Avveckling av inkomstgarantier för konstnärer* skall medlen från en avveckling av inkomstgarantierna överföras till långtidsstipendier. Regeringen visar därmed tydligt att den anser att långtidsstipendier är ett väl fungerande stöd till konstnärer. Nämnden instämmer i regeringens bedömning men menar att formen utöver ökade medel från en framtida avveckling bör utvidgas ytterligare och snabbare.

Fördelningen av antalet långtidsstipendier mellan konstformerna är idag ojämn. Nämnden ser att antalet långtidsstipendier inom områdena teater, dans och film bör öka och att detta bör göras utan att resurser tas från bild- och formområdet samt musikområdet. Konstnärsnämnden anser därför att en utökning av antalet långtidsstipendier med totalt 40 nya stipendier under perioden är en väl riktad reform. Reformen skulle stärka samtliga Konstnärsnämndens konstområden.

Finansiering

Ofinansierat år 2012: 2,6 mnkr

- Inrättande av 20 nya 10-åriga långtidsstipendier.

Ofinansierat år 2013: 2,7 mnkr

- Inrättande av 20 nya 10-åriga långtidsstipendier.

5 Statlig inkomstgaranti för konstnärer

Regeringen har i den ovan nämnda promemorian *Avveckling av inkomstgarantier för konstnärer* föreslagit att inga nya garantier skall fördelas men att de som redan innehar en garanti skall fortsätta att ha en sådan. Konstnärsnämnden har i sitt remissvar visat att garantin därför troligtvis kommer att fortsätta i ca. 30 år till. Nämnden har i många år i sina budgetäskanden begärt att garantin skall reformeras och anser i sitt yttrande att det inte är försvarbart att garantin fortsätter i 30 år till utan en översyn. Konstnärsnämnden upprepar därmed sitt förslag till reform av statlig inkomstgaranti för konstnärer.

Den statliga inkomstgarantin för konstnärer bör utgöra en plattform som ger en grundläggande trygghet utifrån vilken innehavaren uppmuntras att själv skaffa ytterligare inkomster. Det nuvarande systemet motverkar arbetslinjen, dvs. ett system som skall uppmuntra till arbete och egen inkomst. För den grupp innehavare som har minst egen inkomst gör garantins regler att det i princip inte "lönar sig" att arbeta. Det är orimligt att dessa garantinnehavares egna inkomster inte alls ökar deras totala inkomster. Vidare är utbytet av den egna inkomsten marginellt också på nivåer då den överstiger ett grundbelopp. Detta förhållande måste ses som ett principiellt fel i garantins konstruktion. Det kan också bl.a. leda till att konstnärer i vissa fall arbetar utan ersättning eftersom de inte kan tillgodogöra sig någon del av ersättningen, en effekt som skapar ojämlika villkor mellan dem som har och inte har garanti.

Den statliga inkomstgarantin för konstnärer uppgår nu till maximalt fem grundbelopp, under år 2011 till $(5 \times 42\,800) = 214\,000$ kr. I det nuvarande systemet minskas beloppet med innehavarens årsinkomst upp till ett basbelopp och med 75 % av årsinkomsten i övrigt. Konstnärsnämnden har föreslagit att avtrappningsreglerna justeras så att innehavarna får behålla en större del av den egna inkomsten. I samband med genomgång av bidragsförordningarna som ska ske i samarbete mellan Kulturdepartementet under 2011 kommer nämnden att lägga fram ett förslag som skulle göra det möjligt att behålla en större del av inkomsterna samt att marginaleffekterna inte blir så stora som med nuvarande system. Förslaget moderniserar även förordningen så att konstnärer oberoende vilken juridisk form man agerar i hanteras mer likvärdigt.

6 Samverkan med Kulturrådet, Samverkansmodellen och andra regeringsuppdrag

Kulturrådet och Konstnärsnämnden fick genom beslut Ku 2010/550 den 18 mars 2010 i uppdrag av regeringen att ”gemensamt utveckla en långsiktig samverkan”. Uppdraget omfattade också att kartlägga och analysera bidragens former och hantering samt se om möjligheter till samverkan fanns på administrativ nivå.

I rapporten som överlämnades till Kulturdepartementet 2011-01-04 (KN 14-67/2010) redogör myndigheterna för nuvarande och nya förslag till samverkan. Konstområdena dans, bild och form samt musik analyserades ur bidragssynpunkt. Framför allt handlade det om att uppdatera konstområdena med konstnärernas behov av utveckling som utgångspunkt och anpassa respektive stipendie- och bidragssystem efter detta, vilket ledde till några förslag inom respektive konstområde.

Arbetet koncentrerade i stort på förslag inom områdena bild och form, musik och dans men vissa andra övergripande frågor diskuterades. 2011 och framåt fokuseras arbetet på att genomföra förslag som ligger inom myndigheternas befogenhet och att utveckla andra förslag i rapporten.

”Mellanhänder” är en viktig grupp som bättre behöver omfattas av en statlig kulturpolitik. Behoven inom konstområdena ser olika ut. I många fall utgör de offentliga insatserna ett komplement till en kommersiell marknad och det är därför viktigt att undersöka i vilken grad ett stöd till dessa ”mellanhänder” behöver avgränsas gentemot marknaden. Konstnärsnämnden och Kulturrådet avser att analysera frågan vidare och återkommer med förslag om hur ett stöd till målgruppen skulle kunna se ut.

Utbildningsfrågor

Konstnärsnämnden, och även Kulturrådet, får allt fler ansökningar från elever vid högre konstnärlig utbildning och forskning för publika framföranden e.dyl. Det är inte förenligt med de båda myndigheternas instruktioner att ge stöd i dessa fall, och projekten bör också finansieras inom utbildningssystemet, varför nämnden föreslår att högskolorna får särskilda medel från Utbildningsdepartementet för att bekosta projektens publika delar.

Kulturekonomisk arbetsgrupp

Konstnärsnämnden och Kulturrådet vill inrätta en gemensam arbetsgrupp med kulturekonomisk kompetens för att skapa ett forum för att diskutera skärningspunkten mellan offentliga stöd och marknaden samt hur stöd till de kulturprojekt som formar sig juridiskt som aktiebolag, och som därmed har ett vinstintresse, ska hanteras.

Samverkansrådet

Konstnärsnämnden har till uppgift att delta i det samverkansråd vid Statens kulturråd som ska hantera frågor om statens roll och ansvar inom ramen för kultursamverkansmodellen. Arbetet ger en ny och kraftfull roll till nämnden att tydliggöra vikten av en medveten konstnärspolitik regionalt och lokalt. Nämnden ser även ett stort behov av nationell analys av konstnärernas villkor för att följa upp modellens verkan.

7 Analysavdelningen med uppdrag att bevaka konstnärernas ekonomiska och sociala villkor

All verksamhet inom analysavdelningen bekostas inom Konstnärsnämndens förvaltningsanslag. Förvaltningens budget utökades år 2005 med 2 mnkr för att bygga upp verksamheten och utöka uppdraget till att även omfatta konstnärernas villkor inom trygghetssystemen. 2010 och 2011 utökade regeringen budgeten ytterligare. Uppdraget omfattar nu även att nämnden skall medverka i ett antal uppdrag och samverkansuppdrag t.ex. att medverka i handlingsplanen för kreativa och kulturella näringar.

Verksamheten omfattar alla konstområden: bild, form, musik, teater, dans, film och ord. Nämndens arbete omfattar ordområdet då Författarfonden pga. sin speciella konstruktion inte kan ges den typen av uppdrag som läggs på nämnden utöver ren stipendie- och bidragsgivning. Arbetet sker dock i nära samarbete med Författarfonden.

Nämnden har nu byggt upp en struktur för arbetet inom avdelningen. Här hanteras alla övergripande kulturpolitiska frågor samt kulturpolitiska frågor för respektive konstområde, naturligtvis i samarbete med nämnden i övrigt där det är lämpligt. Avdelningen har en tillväxttakt på en tjänst om året. Under 2011 utökas avdelningen med ytterligare en tjänst som handläggare/utredare och kommer därmed att bestå av tre tjänster jämte kanslichefen.

Konstnärsnämndens uppdrag att hålla sig underrättad om konstnärernas sociala och ekonomiska villkor samt löpande bevaka trygghetssystemens utformning och tillämpning i förhållande till konstnärlig verksamhet utgör grunden för avdelningens arbete. Detta sker som tidigare genom statistiska och kvalitativa undersökningar, information genom www.konstnarsguiden.se, samtalsplattformar med andra politikområden och genom deltagande i möten med andra myndigheter och organisationer. Under senare år har nämndens roll som samverkanspart i olika regeringsuppdrag och som remissinstans förstärkts. Utgångspunkten för detta arbete är att se frågorna ur konstnärernas perspektiv. Nämnden avser också att vidare utveckla det internationella nätverket för att bevaka konstnärersfrågorna på EU- och internationell nivå. Avdelningen ansvarar för sammanställningar av nämndens styrdokument, årsredovisning, budgetunderlag, remisser och yttranden samt skapar rutiner kring uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten.

Nämnden har under 2010 publicerat utredningar och statistik om konstnärers villkor. Behoven av analyser och beskrivningar av konstnärers förutsättningar att skapa kvalificerad konst är stora i en omvärld med snabba förändringar inom andra politikområden, tekniken, upphovsrätten, publikens/nyttjarnas sammansättningar och behov samt inte minst konstens egna förändringar och intressen. De mycket snabba förändringarna inom kulturarbetsmarknaden där nu endast en minoritet av konstnärerna har längre eller fasta anställningar, gör att behovet av att Konstnärsnämnden analyserar och bevakar de enskilda konstnärernas situation ökar. Nämndens utredningar har haft stor genomslagskraft medialt men framförallt som grunddokument för en kulturpolitisk diskussion. Behoven av den här typen av objektiva fakta om förutsättningarna för konstnärligt skapande är omfattande. Under 2008 lanserades internetportalen *Konstnärsguiden* som svar på regeringens uppdrag om en rådgivningsfunktion avseende frågor som rör de generella trygghetssystemen och skattesystemet för enskilda konstnärer. En självklar önskan och behov av utbyggnad är att informationen även skall omfatta det stora antalet konstnärer som arbetar och verkar över nationsgränserna. Den generella samordningen inom EU handlar i stora delar om arbetskraft som en längre period arbetar på ett ställe utomlands. Det specifika för yrkesgruppen konstnärer är att man ofta har korta kontinuerliga uppdrag eller arbetsperioder utomlands, vilket gör att anpassningen till skatt- och trygghetssystem försvåras.

Konstnärsnämnden arbetar aktivt med frågor inom kulturarbetsmarknaden i nära samarbete med Arbetsförmedlingen Kultur Sverige och Kulturrådet. Nämnden driver aktivt arbetet med en samlad kompetens över myndighetsgränser och politikområden för att diskutera problem som är specifika för området.

Nämnden ser att den ökning som regeringen gjorde 2010 och 2011 till stora delar täcker behoven för arbetet inom avdelningen. Inför 2012 anser nämnden att ytterligare 500 000 kr behövs för att möta det förslag som tros komma ifrån EU att inrätta information om arbete över nationsgränserna.

8 Konstnärsnämndens förvaltningsanslag

Konstnärsnämnden har under de senaste åren gått igenom en kraftfull förändring, en process som fortfarande pågår. År 2011 utökas personalen för att hantera regeringens nya uppdrag bl.a. inom analysavdelningen med ytterligare en tjänst. Inom avdelningen för stipendier och bidrag anställs ytterligare en handläggare för området bild och form som omfattar ca 50 % av inkomna ansökningar och över 60 % av nämndens bidragsgivning. Inom Iaspis utökas en tjänst från 50 % till 80 % för att stärka formområdet. Från att ha varit en nämnd som fördelat stipendier och bidrag har nu nämnden ett antal omfattande uppdrag samt snabbt växande verksamheter inom området internationellt kulturutbyte och bevakning av konstnärers ekonomiska och sociala villkor. Nämnden arbetar även med en omfattande modernisering och genomlysning av stipendie- och bidragssystemet där analys och utvärdering behöver utvecklas bl.a. i samverkan med Statens Kulturråd.

Belastningen på administrationen ökar dramatiskt med de nya uppdragen. De utökade kraven på rapporteringar samt samverkan inom staten gör att den blygsamma personalstyrkan trots utökning är hårt belastad. I samband med förändringarna av nämndens uppdrag och verksamhet har även behoven utifrån på att nämnden skall vara synlig och medverka i ett betydande och ökande antal offentliga sammanhang och ingå i olika arbetsgrupper m.m. Huvudparten av de anställda arbetar idag med internationaliseringen. Den begränsade personalstyrkan gör verksamheten vid myndigheten sårbar vid längre sjukdom och personalomsättningar.

Konstnärsnämndens förvaltningsanslag bekostar stipendie- och bidragshanteringen inklusive kostnader för ledamöter i beslutsgrupper, huvuddelen av de administrativa kostnaderna för Iaspis, all verksamhet inom analysavdelningen Bevakningen av konstnärernas ekonomiska och sociala villkor samt myndighetens än så länge blygsamma administration.

8.1 Kansli, IT-utveckling, ärendehanteringssystem m.m.

Samverkan med andra myndigheter och andra regeringsuppdrag kommer att ske på flera olika plan och nämnden ser att det kommer stärka myndighetens möjlighet att utföra sina uppdrag men också att denna samverkan tar en stor del av nämndens sparsamma resurser. För att nämnden personellt skall kunna genomföra de nya uppdragen bedömer vi att ökade medel om 500 tkr behövs för perioden.

Nämnden beräknar att knappt fem årsverken arbetar med den mycket omfattande stipendie- och bidragsverksamheten. Nämnden behandlade 7 600 ansökningar år 2010 och beviljade drygt 1 800 stipendier och bidrag. Verksamheten är rationaliserad till bristningsgränsen. Nämnden är en liten och oerhört effektiv verksamhet som håller hög kvalitet i både utåtriktad service gentemot ansökande konstnärer, i bidragshantering och i bedömning. Denna höga kvalitet kommer inte att kunna behållas om inte mer resurser tillförs verksamheten.

Ledamöterna i Bildkonstnärsfonden och de tre arbetsgrupperna gör ett omfattande arbete med bedömningen av ansökningar. Ledamöternas sammanträdesarvoden och arvoden för granskning av budgeteras till ca 2,5 miljoner kr år 2011 trots att granskningsarvodet för den enskilde ledamöten är blygsamt i förhållande till arbetsinsatsen. Det är avgörande att arvodena täcker de faktiska kostnaderna för ledamöterna som i de flesta fall är frilansande konstnärer. Det är av vikt att ledamöterna inte anser sig vara nödgade att tacka nej till uppdraget för att själva kunna söka bidrag från nämnden pga. en egen knaper privatekonomi. Ledamöter ser ofta sitt uppdrag som ett hedersuppdrag och något man vill göra som en sorts återbetalning till sitt eget konstområde. Kansliets erfarenhet är att ledamöterna lägger ned mycket tid, stor

kompetens och seriositet i bedömningsarbetet. Det är därför av vikt att staten i detta fall arvoderar föredömligt med tanke på att det är personer som alltför ofta har låga inkomster. Till arvodeskostnaderna tillkommer kostnader för ledamöternas resor, traktamenten och hotell på drygt 350 000 kr. Konstnärsnämnden kommer att se över antalet ledamöter men för att klara ökade kostnader behövs ett tillskott på 500 tkr för perioden.

Nämnden har trots begränsade resurser i långsam takt kommit långt i sin strävan att erbjuda digitala alternativ för alla som söker stipendier. Digitaliseringen har slagit väl ut och stora mängder ansökningar inkommer digitalt. Arbetet är mycket positivt för ansökarna/konstnärerna och för ledamöterna i de beslutande organen som tack vare att även arbetsprover kan läggas på nätet, får ett större bedömningsmaterial med högre kvalitet. För nämndens administration ökar digitaliseringen arbetsbördan eftersom man även i fortsättningen parallellt erbjuder analoga ansökningsformer.

På flera områden ligger den digitala användningen kring 50 %. Planer finns på att ta ytterligare steg som skulle fullständiga den digitala dokumentkedjan kring ansökningarna. Då kommer också de extra kostnader som de nuvarande dubbla rutinerna medför att kunna minskas och IT-investeringarna börja ge återbäring. För att utveckla den digitala dokumentkedjan kring ansökningarna men även andra inkomna handlingar står nämnden nu inför införandet av ett s.k. ärendehanteringssystem. Detta system kommer att minska den mycket omfattande administrativa hanteringen av stipendie- och bidragsansökningar, men sker successivt under året och kommer att vara helt genomfört först under år 2012.

Ärendehanteringssystemet kommer också att integreras med arkivredovisningen som enligt RA-FS 2008:4 ska digitaliseras och klassificeras enligt de nya föreskrifterna senast 2013.

Nämnden behöver också i grunden förstärka sin budget för datahantering, då nämnden idag är helt beroende av att hanteringen sköts problemfritt via support. De nya verksamheterna, internationaliseringen och bevakningen av konstnärernas ekonomiska och sociala villkor, kräver ett stort utåtriktat arbete. För att täcka kostnaderna i samband med data och internet behöver nämnden ytterligare 500 tkr.

Finansiering

Ofinansierat år 2012: 1,25 mnkr

- Ökade kostnader för regeringsuppdrag, samverkan 500 000 kr
- Ökade kostnader för ledamöter i styrelser och arbetsgrupper 250 000 kr
- Kostnader i samband med data och ärendehanteringssystem 500 000 kr

Ofinansierat år 2013: 1,25 mnkr

- 500 000 kr kostnader i samband med utvecklingen av bevakningen av konstnärernas ekonomiska och sociala villkor
- Ökade kostnader för ledamöter i styrelser och arbetsgrupper 250 000 kr
- Ökade kostnader ärendehanteringssystem samt kansli 500 000 kr

9 Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Konstnärsnämndens kredit på räntekonto för år 2011 är 2 500 tkr vilket motsvarar 13,87 % . År 2010 utnyttjades krediten vid 23 tillfällen. Det maximala utnyttjandet var 1 141 tkr. Den nu tilldelade ramen beräknas vara tillräcklig.

10 Anslagskredit på förvaltningsanslaget

Nämnden disponerar för år 2011 en anslagskredit på 540 tkr (3 % av förvaltningsanslaget). En kredit på runt 3 % bör räcka även den kommande treårsperioden. Konstnärsnämnden har den senaste femårsperioden inte behövt använda anslagskrediten.

11 Ackumulerad anslagsbehållning överstigande 3%

Konstnärsnämnden har på förvaltningsanslaget (17 05 001 ap. 1) en utgående anslagsbehållning på 527 tkr vilket ligger inom ramen för 3% anslagssparande. Anslagsposter under 17 05 002 med anslagsbehållning är ap 1 med ett saldo på 782 tkr (1,05% av anslaget), ap 4. med 129 tkr (0,99%) och ap 6. med 300 tkr (0,88% av anslaget).

12 Investeringar

Tabell 2. Investeringar i anläggningstillgångar. Belopp i tkr.

	2011	2012	2013	2014
	Prognos	Förslag	Förslag	Förslag
IB lån i Riksgäldskontoret	2 464	2 964	3 864	4 364
Beräknad nyupplåning	1 000	1 500	1 200	500
Beräknad amortering	500	600	700	800
UB lån i Riksgälden	2 964	3 864	4 364	4 334
Beslutat/Föreslagen låneram	3 500	4 500	4 500	4 500
Beräknad ränteutgift	90	150	220	220
Ränteantagande för nyupplåning	3%	4%	5%	5%
Finansiering räntor o amorteringar				
17 5:1 ap.1. Konstnärsnämnden	600	750	920	1 020

Konstnärsnämndens låneram i Riksgälden uppgår till 3 500 tkr. Anskaffandet av ett nytt ärendehanteringssystem påbörjades under 2010. Större delen av den investeringen kommer att genomföras under 2011 och 2012. I lokalerna på Maria Skolgata återstår en del investeringar i de mer publika delarna av lokalerna men också i en del kontorsrum.

Med anledning av det nya ärendehanteringssystemet bedömer nämnden att investeringsramen behöver höjas med 1 000 tkr från och med 2012.

13 Bemyndiganden

Tabell 3. Begäran om bemyndiganden, tkr

	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014
	utfall	prognos	prognos	prognos	prognos
Ingående åtaganden	105 363	91 909	99 900	99 900	99 900
Nya åtaganden	19 327	27 000	20 000	20 000	20 000
Infriade åtaganden	32 781	19 000	20 000	20 000	20 000
Utestående åtaganden vid året slut	91 909	99 909	99 909	99 909	99 909
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	125 000	100 000	100 000	100 000	100 000

Anm. Tabellen gäller samtliga Konstnärsnämndens anslag 17 5:2 ap 1, 4, 6 och 9.

Konstnärsnämnden erhöll budgetåret 2011 bemyndiganden för de åtaganden som avser långtidsstipendier (som mest 10 år), femåriga och tvååriga arbetsstipendier samt pensionsstipendier. Nämnden har även åtaganden för hyreskontrakt utomlands i samband med internationellt kulturutbyte.

Bilaga:
Sammanställning av äskade medel
2012-2014

		2012	2013	2014	Totalt
2	Internationellt/interkulturellt				
2.1	Musik iaspis-liknande struktur	4	2		6
2.2	iaspis - regionalisering	2	1	1	4
2.3	Internationella Dansprogrammet (IDP)	2		1	3
2.4	IK inom teater och film	1	1		2
2.5	IK utanför västerländska kultursfären	2		2	4
	Totalt	11	4	4	19
3	Stöd till enskilda konstnärer				
3.1	Bild	2	2		4
3.2	Musik	3	3		6
3.3	Teater	1		1	2
3.4	Dans		1	1	2
3.5	Film	1	2	1	4
	Totalt	7	8	3	18
	Långtidsstipendier				
4	Långtidsstipendier	2,6	2,7		5,3
	Totalt	2,6	2,7		5,3
	Förvaltning				
7	Analysavdelning	1			1
8	Förvaltning	1,25	1,25		2,5
	Totalt	2,25	1,25		3,5